

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LX (54) • ŠTEV. (Nº) 46

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 22 de noviembre - 22. novembra 2001

SLOVENSKI ARHIV V ARGENTINI

Ohranjajmo spomin

Ko so se leta 1947 prvi Slovenci, prihajajoči iz begunskih taborišč v Italiji in Avstriji, izkrcali v buenosaireskem pristanišču, se je pričelo življenje povojne slovenske skupnosti v Argentini. Sociološko najbolje označena kot SPE (Slovenska politična emigracija) je bila ta skupnost tisti del naroda, ki je izbral tujino, da si ohrani življenje, svobodo in poslanstvo pričevanja spricho komunističnega režima v domovini.

Argentinska Slovenija je že v samem začetku težila k organiziranosti in ustvarjanju. 1. januarja 1948 je pričel izhajati naš list Svobodna Slovenija; in 25. dne istega meseca je bil ustanovni občni zbor Društva Slovencev, danes Zedinjena Slovenija. Potem so začele nastajati odrske družine, pevski zbori, kulturne organizacije, knjižne založbe, krajevni domovi... Tok delovanja je nenehno rasel in deluje v veliki meri še danes.

Dolgo let je bila SPE popolnoma zamolčana v matični domovini. Naši listi in knjige so bili celo smatrani kot „protidržavno gradivo“. Le z leti se je zadržanje omililo in končno smo bili, po nastopu Demosove vlade in nato po osamosvojitvi, „sprejeti“ pod okrilje slovenske države.

Takoj, ko je bil tok informacij s Slovenijo vsaj delno normaliziran, je naša skupnost postala zanimiv in študija vreden pojav. Kulturno bogastvo, ki smo ga v desetletjih zgradili, ohranjanje jezika in navad, trdoživost, zvestoba do načel, idealov in izročil, je navdušilo vse, ki so nas „odkrili“. Beseda o „slovenskem čudežu v Argentini“ se je širila in še ni pojenjala, čeprav se sedaj nas bolj stvarno presoja in tudi vrednoti.

A danes se nahajamo pred paradoksom, da se v nekaterih krogih v domovini več ve o nas, kot splošno med nami samimi. V raznih knjižnicah in arhivih imajo shranjeno gradivo, naše knjižne in publicistične izdaje. Med temi prednjačijo bistveno tri ustanove: Knjižnica Dušana Černeta (KDČ) v Trstu, v Ljubljani pa Studia Slovenika ali arhiv dr. Arnežarja ter Narodna in Univerzitetna knjižnica (NUK). Ni pa med nami samimi v Argentini nobene ustanove, nobenega prostora, kjer bi se sistematično ohranjalo to, kar smo mi sami ustvarili teh 53 let našega življenja.

Že leta 1987 je Marjan Pertot za posebno študijo KDČ našel 545 naših knjižnih izdaj, ter do leta 1990 kar 75 časopisov, revij in biltenov. Obe študiji sta doživeli knjižno izdajo, ni pa jim doslej uspelo izdati tretje načrtovane knjige o drobnem tisku. Sploh je to zadnje področje najmanj znano in tudi zadevno gradivo najmanj ohranjeno. Ostanjejo potem še zapisniki delovanja raznih organizacij ter osebni arhivi, ki so neprecenljivi za zgodovino. Ničesar tega nimamo urejenega v sami Argentini.

Vrzel je bilo treba izpopolniti. Kdo bi bil poklican za to, kot naša osrednja ustanova? Zato je odbor Zedinjene Slo-

venije sklenil, da si nadene še to orjaško delo, čeprav nima ne sredstev ne usposobljenega osebja. Vendar, treba je bilo začeti, da se med nami samimi ohrani spomin na naše delo in življenje. Preveč časa smo že zamudili, medtem ko nihče ni mislil na arhive ne na spomin, ker je gradnja in ustvarjanje požiralo vse razpoložljive moči.

Arhiv pa je bilo treba konkretno zastaviti. Obrnili smo se na Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu RS, ki ga vodi državna sekretarka Magdalena Tovornik, za gmotno podporo, ter jo tudi delno prešli ob razpisu za letošnje leto. Za strokovno usmeritev, usposabljanje in svetovanje so nam priskočili na pomoč iz NUKa v osebi mag. Rozine Švent, ki je prišla na delovno potovanje v Argentino od 22. septembra do 15. oktobra. V prostorih knjižnice Zedinjene Slovenije pa že izvajamo prvo sistematično zbiranje gradiva, ki teče začetno v dveh smereh: knjižne izdaje in drobn tisk.

A prav tu znova potrebujemo sodelovanja celotne skupnosti. Vse rojake prosimo že sedaj, da nam v tem težkem in zlasti dolgotrajnem delu priskočijo na pomoč. Prosimo jih za knjige, revije, krajevne informativne liste, programe odrskih nastopov, obletnic in drugih raznih prireditev, zlasti iz prvih let naselitve, pa tudi poznejših. V našem časopisu bomo postopoma objavljali specifične prošnje in iskali tudi določene izvode knjig in revij, za katere bomo ugotovili, da nam manjkajo. Prosili bomo rojake, ki jih imajo, da nam jih odstopijo, ali v kakem posebnem primeru, da nam dovolijo fotokopiranje izvoda. Prav rotimo vse člane naše skupnosti, naj ne mečejo proč (morda „za star papir“) knjig, predvsem pa krajevnih publikacij, drobnega tiska pa tudi osebnih zapiskov, pa naj bodo lastni, od staršev ali sorodnikov. Vse to je izredne vrednosti in nam bo dobrodošlo.

Tako bo počasi a vztrajno in sistematično rasel naš zdomski arhiv. Na ta način bo tudi zagotovljeno, da spomin o nas ne bo ostal le zapisan, temveč da bo trajno in otipljivo pričal o zvestobi narodu in Bogu, ki ga je z dejanji dokazala slovenska skupnost v Argentini.

TUJE GLEDANJE NA SLOVENIJO

Na dvodnevem poslovnem mednarodnem forumu o tujih vlaganjih v Mariboru so poudarili, da je Slovenija zaprta država na robu Balkana z majhnim trgov, zato bi morala država veliko več storiti za svojo predstavitev v mednarodni skupnosti. Slovenija po mnenju udeležencev foruma po vstopu v Evropsko zvezo gospodarsko ne bo učinkovita, če se ne bo bolj odprla za tuje naložbe, za katere ima vse pogoje. Tu se je treba zamisliti. Podobno je dejal zunanji minister Dimitrij Rupel, da so slovenske možnosti za članstvo precej dobre, vendar podpora ni brezpogojna, saj je povezana z nekaterimi slovenskimi dejavnostmi. Tu je torej problem!

Slovenski utripi

NORE KRAVE V SLOVENIJI

Dodatne preiskave sumljivega vzorca, ki jih je opravil Nacionalni veterinarski inštitut, so potrdile sum prisotnosti bolezni norih krav v preiskanem vzorcu. Pet let staro govedo, ki je moralo v zakol zaradi znakov oboletosti (nevološke motnje, izguba apetita in nekoordinirano gibanje), je bilo s kmetije v Zgornji Savinjski dolini.

Slovenija, ki je zdaj v drugi skupini geografskega tveganja BSE (edina med kandidatki za EU), bi ob morebitni potrditvi suma bolezni izgubila ta status in padla v tretjo skupino tveganja.

Dokončna potrditev bo opravljena v referenčnem laboratoriju v švicarskem Bernu, rezultat pa bo znan v začetku prihodnjega tedna.

SLOVENIJA VZTRAJA

Slovenski premier Janez Drnovšek je potrdil, da brez potrditve sporazuma o slovensko-hrvaški meji ne bo niti podpisa sporazuma o Nuklearni elektrarni Krško (NEK), saj bi ju bilo „zelo težko ali skoraj nemogoče“ sprejeti ločeno. Po podpisu sporazuma o meji bi bilo mogoče hitreje, tudi z dvostranskim dogovorom, rešiti vprašanje dolga hrvaškim varčevalcem nekdanje Ljubljanske banke, zdaj pa se bo to vprašanje reševalo samo v okviru nasledstva. Slovenski premier je še ponovil stališče, da pomeni parafirani sporazum o meji najboljšo možno, kompromisno rešitev, in znova zavrnil možnost arbitraže. V primeru, da bi se zanjo vendarle odločili, pa bi Slovenija zahtevala štiri sporne zasedbe ob Dragonji, ki so v kompromisnem sporazumu pripadli Hrvaški. Napovedal je še možnost skorajšnjega odhoda Slovenske vojske s Trdinovega vrha na Gorjancih.

NOVI SVETNIK?

Sveti sedež je sprožil postopek beatifikacije za tržaškega slovenskega duhovnika, teologa, pravnika in javnega delavca Jakoba Ukmarja. Za postulatorja beatifikacije so slovenski duhovniki tržaške škofije predlagali kaplana za slovenske vernike v tržaškem okraju Škedenj Dušana Jakomina, ki je z Ukmarjem sodeloval 20 let.

Jakob Ukmar se je rodil leta 1878 na Opčinah pri Trstu, umrl pa je leta 1971 v Škedenju. Po opravljeni gimnaziji v Trstu in bogoslovju v Gorici je bil leta 1901 posvečen v duhovnika. Pred prvo svetovno vojno se je družbeno in politično udeleževal v slovenskih katoliških organizacijah na Primorskem, leta 1917 pa je na Dunaju doktoriral iz cerkvenega prava. Leta 1947 je bil imenovan za apostolskega administratorja tistega dela tržaške škofije, ki je pripadel Jugoslaviji, iz katere so ga pozneje komunisti izgnali. Leta 1970 je prejel častni doktorat Teološke fakultete v Ljubljani.

DR. RODE V RIMU

Ob 10. obletnici izida Zakonika cerkvenega prava za Vzhodne katoliške Cerkve so

v Rimu pripravili posebno konferenco. Zbralo se je približno 300 škofov, pravnikov cerkvenega prava in študentov. Namen konference je ovrednotiti 10 let uresničevanja novega zakonika ter preveriti, koliko ta pomaga pri večanju avtonomije Vzhodnih Cerkva. Izkušnje so skušali uporabiti tudi kot model za pospeševanje ekumenizma. Konferenca se je udeležil iz Argentine tudi prelat dr. Jure Rode, ki je v Buenos Airesu generalni vikar za katolike vzhodnega obreda, ki nimajo svojih škofov kot Armenci in Ukrajinci.

KDO HOČE SPRAVO PO SVOJE?

Predsednik države Milan Kučan je predsedniku državnega zbora Borutu Pahorju poslal pismo, v katerem je zapisal, da je zdaj „nova priložnost, da politično končno zaključimo zgodovinski čas slovenskega naroda med drugo svetovno vojno in takoj po njej.“ Torej je jasno, da verjetno od njega izvira pobuda za sedanje prizadevanje za spravo ali bolje za pometanje nečedne zgodbe o pobojih in grobiščih pod preprogo državnega zbora ob velikem in glasnem molku, kdo je bil krivec in kdo naj odgovarja pred sodišči v slovenski „pravni državi“. Po njegovem mnenju se ne more popravljati tistega, kar se je zgodilo, „lahko pa sklenemo, da ne bo politika pisala zgodovine.“ Mi bi dodali, da hočejo, da bo le komunistična politika pisala zgodovino, vsaj zaenkrat. Potem pa bi trdili, da je vse v redu, parlament je odločil, pa je vsega konec za večne čase. A zgodovino bo pisala tudi prihodnost, ko ne bo več pod pritiskom Kučana in njegovih starih tovarišev - komunistov.

SPOMIN NA DOMOBANCE

V nedeljo, 11. novembra, je bila popoldne maša v kapeli sv. Jurija na Ljubljanskem gradu, nato pa molitve ob oskrunjenem vojaškem pokopališču slovenskih domobrancev na Orlovem vrhu.

O VSTOPU SLOVENIJE V EZ

Evropska komisija je v četrtem letnem poročilu o napredku na splošno pozitivno ocenila napredek, ki ga je Slovenija opravila v pripravi na članstvo v EU v minulemu letu dni, hkrati pa državo opozorila tudi na zaostanke na nekaterih področjih. V prvi vrsti je državo opozorila na račun regionalne politike, kjer komisija Slovenijo poziva, naj prednostno pospeši priprave na izvajanje strukturne politike. Komisija letos še opozarja na naraščajoče število primerov policijskega nasilja poziva k ukrepanju.

Slovenski zunanji minister Rupel se je v Washingtonu srečal tudi s senatorjem Torricellijem, ki je prejšnji mesec v pismu Kučanu in Drnovšku Slovenijo obsodil diskriminacije glede denacionalizacije in zagrozil, da Slovenija ne bo članica zveze NATO, dokler se zadeve ne uredijo. Rupel je Torricelliju pojasnil, da zaradi tega vprašanja ni potrebno obremenjevati dobrih odnosov med ZDA in Slovenijo.

STRAN 3:

Nogometni višek Slovenije

Dr. Spomenka Hribar in Odpiranje grobov II

V sobotni prilogi Dela z dne 3. novembra se filozofinja in publicistka dr. Spomenka Hribar v članku pod zgornjim naslovom zavzema, da bi se država Slovenija enkrat za vselej resno soočila s problemom zamačenih grobov, da bi mu našla rešitev in bi bila ta grobišča priznana, označena in urejena, da bi postala tako del zgodovine in ne več pereč problem sedanjosti.

V dolgem članku razmišlja o različnih pogledih, ki jih ima slovenska javnost na ta problem, jih analizira in prispeva predloge za primerno rešitev, kar bi tudi pripomoglo k zboljšanju odnosov v slovenski družbi.

A kot je značilno za pisce, ki odgovarjajo kontinuiteti, so ti dobronamerni odstavi pomešani z grobim pretvarjanjem zgodovine, posebno še glede resnične vloge in delovanja komunistične partije, partizanstva in t.k.z. kolaboracije, z namenom, da zavaja javno mnenje.

Pojasnijo: Po novi terminologiji, ki jo zadnje čase uporablja časnikarstvo, takratni nasprotniki komunizma nismo več „izdajalci“ - saj tega skoro nihče več ne verjame - ampak nas mileje nazivajo za „kolaborante“, kar pa ne spremeni upravičenosti med in povojnega pobijanja.

Kot primer pretvarjanja naj navedem debelo tiskani in zato izstopajoč odstavek, ki prvi pade v oči, ko odpreš list tega članka v Prilogi: „Kakor koli že je komunistična partija 'delala le za svojo oblast', je dejstvo, da je vodila upor proti okupatorju, ki si je zadal nalogo, narediti to deželo nemško oziroma italijansko. To dejstvo daje partizanskemu odporu vsenarodni značaj. V nasprotju s protirevolucijo, ki je okupatorja poklicala na pomoč za obrambo svojih privatnih interesov in konserviranje tradicionalne družbe, v kateri je imela absolutno politično in duhovno oblast. Partizani so (pred okupatorji) branili narodni obstoj v celoti, Cerkev je branila katoliškost slovenskega naroda - z okupatorjevo pomočjo.“

Ko prebereš ta odstavek, kar malo obstaneš. Najprej preveriš datum Priloge, če je res iz leta 2001. V Sloveniji je bilo zadnjih deset let objavljenega toliko gradiva, ki dokumentirano dokazuje, kakšni so bili pravi nameni KP in kakšne njene metode, ki prikazujejo njeno vlogo v državljanski vojski, ki jo je zanetila, ki dokaže nepomembnost NOB proti okupatorju nasproti velikosti krvavega revolucionarnega posega v borbo za oblast - glej samo Bermanov dosje - da se težko verjame, da se take trditve še danes lahko napišejo.

Potem pa pogledaš, če je to res napisano v prilogi Dela, osrednjega slovenskega časopisa, in ne le morda neokusna humoristična trditev v preminulem „Pavlihu“, „časopisu za pametne Slovence“ - kot je svoj čas stalo v podnaslovu te revije za humor - ki je simptomatično prenehala izhajati.

Dr. Spomenka je filozofinja in publicistka. V tem odstavku in v še katerih drugih, pušča ob strani filozofijo - to je iskanje resnice - in si nadene vlogo s kontinuiteto kompromitirane publicistke. Kot tako jo že poznamo od takrat, ko je prišla na dan z idejo o spravi, ideja, ki nas je sprva navdušila in nekatere celo ganila do solz, potem se je pa izkazalo, da je sprava le v tem, da se tovarišem kriminalcem in narodnim herojem, ki so pobili na desetstočnem sonarodnjakov in so si nakopičili zavidljivo premoženje, ne bi nič žalega storilo ali kaj vzelo.

Ko je hotela malo pobrskati po teh zločinah - filozofinja vendar - so jo tovariši hitro spametovali in ji naložili nalogo, naj zaustavlja desnico.

Sedaj pa, ko se odkopavanja kosti le ne da več zaustaviti - če v Sloveniji zasadiš lopato v zemljo, imaš veliko možnosti, da naletiš nanje (300.000 okostjankov nanese kar precej kosti) - in ko se neizbežno bliža dan, ko bo vlada morala uradno priznati povojne poboje, je gospa dobila nalogo, da bi s svojo priznalo - a že malce oguljeno - spretnostjo čimbolj ublažila vlogo komunistične partije in partizanstva pri teh morijah in poskušala najti sokrivce, za kar v omenjenem članku že predlaga slovensko Cerkev in njene takratne predstavnike, ker naj bi zapeljali preproste kmečke fante. Poskuša naj stvar tudi tako naravnati, da bi bili ti umori nekako nujna posledica za držanja in delovanja tistih, ki so si upali komunistom zoperstaviti. Pa ne le zoperstaviti, dosti je bilo, če jim niso bili naklonjeni in simpatični ali če so imeli dovolj premoženja, da bi se ga splačalo razdeliti med delovno in ne tako delovno ljudstvo.

Komunistična partija ne le, da ni vodila upora proti okupatorju, katerega je do napada Sovjetske zveze navdušeno pozdravljala in podpirala, ampak je po doslednem izvajanju dolomitske izjave, češ, da je tisti, ki se ne pokorava njenim navodilom, izdajalec in kot tak obsojen na smrt - onemogočila pravi in pristni vsenarodni upor. Kot se je izkazalo, takega upora ni hotela, ker ni odgovarjal njenemu cilju, ki ni bil osvoboditev naroda, ampak prevzem absolutne oblasti. V tem smislu ne pozabimo na navodilo voditelja partije, E. Kardelja (navajam po spominu): „Če po vojni ostane le 5000 Slovencev, a bodo ti zavedni komunisti, smo dosegli svoj cilj.“

Pisateljica je tudi pozabila v članku razložiti, zakaj je bilo treba „v imenu partizanske obrambe narodnega obstoja v celoti“ naknadno pobiti še čez 30.000 Slovencev in čez 250.000 pripadnikov drugih narodnosti, potem ko je bilo vojne že konec in ko ni bilo več nevarnosti, da bi Nemci ali Italijani potujčili našo zemljo. Pobiti jih že po „osvoboditvi“, katere partizani seveda niso priborili, ampak so jo komunisti skupaj z oblastjo dobili v dar od opevanega Stalina in njegove rdeče armade in od osovraženih zapadnih zaveznikov.

Dr. Spomenka pa ima prav, da je šlo protirevoluciji le za obrambo svojih privatnih interesov, saj je branjenje golega življenja, posebno še pred zahrbtnimi napadalci, tudi s pomočjo tistega, ki to pomoč pač lahko nudi, bistveni privatni interes.

Kristjane so pa morili zaradi vere, oziroma zaradi pravice do osebne svobode, že izza časov rimskega imperija naprej - seveda le pod totalitarnimi režimi.

Franci Markež

Haider proti komisiji

Koroški deželni glavar Joerg Haider ostro kritizira sestavo slovensko-avstrijske komisije zgodovinarjev in pravnikov, ki obravnava odnose med državama v 20. stoletju. Dejal je, da so z izjemo „dveh zanesljivih Korošcev“ vsi avstrijski člani komisije rekrutirani iz vrst „nacional-Slovencev ali agitatorjev“, ki so se v preteklosti postavili proti Koroški, del članov se je po njegovem mnenju tudi v času sankcij Evropske unije postavilo proti Koroški in Avstriji. Haider je zato avstrijskega kanclerja Wolfganga Schuessla po telefonu pa tudi v pismu zaprosil, „naj si dobro ogleda sestavo komisije“, kar naj bi mu kancler tudi obljubil. Haider rezultatov komisije ne namerava upoštevati, če vanjo ne bodo vključili novih predstavnikov avstrijske Koroške.



Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

PROVINCE DA - SKLAD NE

Do tega tedna se je nadaljevala komedija med provincami in zvezno vlado zaradi podpisa sporazuma o soudeležbi denarja. O tem smo že pisali in gre bistveno za znižanje prispevkov države provincijskim vladam in znižanje administrativnih stroškov v notranjosti države. De la Rua je želel, da bi sporazum podpisali še pred njegovim sestankom z Bushem, a odkrit upor provincijskih vlad je to preprečil.

Potem se guvernerji pričeli popuščati. Najprej so podpisali tisti s strani vladne stranke, potem drug za drugim tudi peronisti. Kot zadnji predstavniki upora so stali vodje provinc Salta, Ognjena zemlja, Santiago del Estero, Santa Cruz in San Luis.

S to zaslombo je Cavallo pohitel na zasedanje Mednarodnega denarnega sklada (FMI). Tam so seveda pohvalili (kot vedno) žrtve, ki jih doprinaša Argentina in krepko podprli načrt zamenjave zunanjega dolga, a svežega denarja, ki ga država krvavo potrebuje, niso poslali. Za meseca decembra mora namreč Sklad odšteti državi 1.260 milijonov dolarjev. Cavallo je hotel ta denar takoj, vsaj pred koncem novembra. A v Skladu se jim nič ne mudi: najprej bodo v Buenos Aires poslali posebno misijo, ki naj pregleda kako izvajamo „domače naloge“, potem bo šele prišel denar.

KRIZA, VZROKI IN BESEDA CERKVE

Medtem pa seveda tudi „deficit 0“ ne deluje. Po dogovoru s Fondom bi morala država imeti v zadnjih dveh mesecih superavit v višini 750 milijonov dolarjev, ima pa deficit 676 milijonov. To tudi povzroča nove rekorde v „riziku države“. Najbolj zaskrbljujoče pa je, da padcu industrijske proizvodnje ni videti konca. Prav tako že peti zaporedni mesec pada tudi prodaja prehrane in pijače.

Problem reaktivacije tako postaja osrednji problem države. Vendar se včasih človek vpraša, če ima vlada glede tega jasnega pogled. Tako se je dogodilo predsedniku De la Rui, ko je po obisku Nemčije odpotoval še na Portugalsko in tam zatrdil, da ni reaktivacije, „ker so Argentinci preveč varčni“. Mi, ki stvari poznamo od znotraj in od spodaj, lahko zatrdimo, da povprečen državljan, kadar ima denar, ga kaj hitro zapravi. Če ima Argentina kakšen temeljni problem je prav ta, da primanjkuje čuta za varčevanje.

Temeljni problem je tudi korupcija, na katero so znova pokazali argentinski katoliški škofje. Ob koncu plenarnega zasedanja pa to pot niso objavili tradicionalne deklaracije. Izjavili so, da naj politiki, sindikalisti in ostali dejavniki oblasti kar poiščejo zadnje tri deklaracije, ki so še vedno v veljavi, ker so pri odgovornih naletele na gluha ušesa.

Zato pa so na vernike naslovili odprto pismo, v katerih izražajo solidarnost do najbolj revnih in zapostavljenih, ponovno obsojajo korupcijo vodilnih krogov in kritizirajo zunanji dolg, da je v sedanje stanju „krivičen“ in da ga je država v obliki obresti že zdavnaj izplačala.

Odprto pismo na družbo pa je naslovljeno tudi 14 podjetniških organizacij. S Krščanskim društvom podjetniških vodij ter Argentinsko industrijsko unijo na čelu predlagajo soglasje vlade, parlamenta, finančnih in sindikalnih krogov glede nekaterih temeljnih točk: deficit 0, garancija konvertibilnosti, znižanje administrativnih stroškov in zlasti političnih stroškov in privilegiranih plač, uspešno upravljanje socialnih fondov in borbo proti davčni evaziji. Lahko bi rekli, da je to „program vseh“, le doslej nismo našli nikogar, da bi ga vredno in uspešno izpeljal.

Zadnjih sedem dni je bilo kar natrpanih z zvenečimi dogodki, tako da se je težko odločiti, o čem naj danes pišemo. Omenimo torej vsaj nekatere, ki so po našem prepričanju važni.

TRDNA HRBTENICA

Čeprav morda ni najbolj važna novica, je pa zelo značilna. Govorimo o odstopu Patricije Bullrich z mesta ministra za Socialno varnost. Izid je bil predvidljiv, saj je bilo po eni strani nesmiselno, da sta obstajali dve ministrstvi za slično področje (Socialna varnost in Socialni razvoj). Lahko smo si tudi mislili, da predsednik De la Rua ne bo mogel izpolniti obljube, da bodo fondi v rokah izvenstrakarske Patricije Bullrich, medtem ko bi na drugem ministrstvu radikal Daniel Sartor mirno gledal, kako drugi režejo torto. Zlasti pa je bilo neverjetno, da bi značaj gospe Patricije prenesel dejstvo, da novi delavski minister Dumond ruši vse, kar je ona zgradila.

Dejansko bi v sklopu argentinske vlade delavsko ministrstvo morali imenovati „sindikalno ministrstvo“, saj ima več dela in skrbi s sindikati kot s položajem delavcev. Sindikalna oblast je v Argentini ena najmočnejših in najbolj trdoživih. Odkar jo je Peron pospešil, uzakoni in jo imenoval hrbtenico peronizma („columna vertebral del Movimiento justicialista“), se položaj ni veliko spremenil. Število sindikalnih predstavnikov v parlamentu, katerim je Peron določil tretino kandidatskih mest (eno tretjino ženam, eno pa politični veji), je sicer nevzdržno padlo, a ravno pri zadnjih volitvah zopet poskočilo. A sindikalna struktura, pri kateri ni nobenega govora o demokraciji, je vedno ostala nespremenjena. Vodilna mesta se dejansko „podedujejo“ in vsak vodja si na neki način izbere ali določi naslednika.

Temu je treba dodati uporabo velikih vsot, ki prihajajo po eni strani iz obvezne sindikalne članarine, po drugi pa iz prav tako obveznih fondov za socialno skrbstvo. Nad to upravo ni jasne kontrole in mnogokrat prisostvujemo obtožbam, da sindikalisti z nizkimi plačami živijo v razkošnih vilah, nič manj razkošna pa da so tudi stanovanja njihovih otrok.

V polpretekli zgodovini je bilo več poizkusov uvesti red, a vsi so propadli, pa naj je bila iniciativa civilna ali pa vojaška. Marsikatera smrtna žrtev je zapisana (Vandor, Klostermann, Rucci...) v dobi takih poizkusov ali pa medsebojnega obračunavanja. Patricia Bullrich si je zastavila cilj „sindikalne prozornosti“. Eden izmed konkretnih ukrepov njene politike je bil ta, da je z dekretom obvezovala vse sindikalne vodje, da predstavijo zapriseženo izjavo imetja. Seveda je glavni vodje, imenovani tudi „los gordos“ („debeli“ - ste že kdaj videli suhega sindikalista?), nikdar niso predstavili, nihče pa tudi ni imel časa, da bi jih nadlegoval s tem, ker je novi delavski minister Dumont ta dekret enostavno ukinil.

V vladi je zavrelo. Bullrich se je pritožila predsedniku, češ sklep o uvedbi dekreta je vlada sprejela soglasno, odpravo dekreta pa je Dumond odločil na lastno pest. De la Rua je potrdil Dumonda, Patricia Bullrich je podala ostavko, sedaj pa organizira novo lastno stranko. Ne bomo je stavili za vzor; tudi njena politična preteklost je precej vijugasta, a to stvar si je zastavila resno in jo hotela izpeljati. Tako je tudi zbor ministrov ostal brez ženskega spola. Le komentir: Nova Zelandija, ki je tretja država na svetu, kar se poštenosti tiče (lestvica vladne korupcije), ima žensko za ministrsko predsednico in žensko večino v vladi. Vam to kaj pove?

Slovenci v Argentini

Življenje v Carapachayu

GLASBENI VEČER

V soboto, 20. oktobra je znova zaživel v Domu, saj smo praznovali 60-letnico Karapachaya. Ob tej priliki nas je obiskala skupina „Olivos Brass“ in tudi folklorna skupina „Maribor“ nas je razveselila s plesi.

Kljub slabemu vremenu se je zbralo kar precej ljudi, večina Argentinec, ki so z užitkom prisostvovali lepemu programu. Oder je bil pripravljen na dvorišču doma z ogromno sliko slovenske pokrajine v ozadju. Predsednik Doma, Franci Žnidar, je pozdravil navzoče in se zahvalil za obisk.

Prva točka programa so bili gorenjski plesi v izvedbi skupine „Maribor“. Sledil je nastop skupine „Olivos Brass“ katere člani so zavzeto zaigrali od Vivaldijeve sonate preko modernih skladb do Avenikove glasbe. Zatem se je zopet pojavila krajevna folklorna skupina, tokrat z dolenskim plesi in nošami. Ker je bilo zelo vetrovno, so se člani pihalne skupine odločili, da zaigrajo med ljudstvom pred dvorano, saj je tam bilo malo več zavetja. Navdušili so občinstvo z mehiškimi, španskimi in argentinskimi pesmimi ter za zaključek zaigrali še našo znano „Rom pom pom, še ne gremo domov“. Bili so nagajeni z močnim aplavzom. Zaključna točka programa so pa bili štajerski plesi. Tudi člani „Maribora“ so bili deležni navdušenja ljudstva.

Med programom in po njem je bilo možno dobiti dobro, okusno slovensko hrano in pijačo, ali pa nakupiti spominčke v lepo okrašeni stojnici. Večer je minil v prijetnem

vzdušju in klepetu. Veliko je bilo priprav za ta večer dobre volje in garanja. Bili smo zadovoljni, da je bilo uspešno, bili smo veseli, da naš slovenski Dom zmore veliko lepega „z združenimi močmi“.... Hvala vsem, ki ste pomagali!!!

SREČANJE TRANIJEV

Hvala Bogu se vedno nekaj dogaja pri nas. To nam je v ponos. V nedeljo, 11. novembra se je zbrala skupina Tranijcev in bivših mobilizirancev v nemško vojsko, ki so skupaj preživeli nekaj let v Italiji pod duhovnim vodstvom pokojnega župnika Stanislava Skvarče. Najprej je bila sv. maša, nato pa razgovor in skupno domače kosilo, katerega so se udeležili še drugi prijatelji Doma. Srečanje je skrbno pripravil in povezoval Ivan Žnidar, za kar se mu iz srca zahvalimo. Prebrali so tudi pismo, ki ga je nalašč za to priliko poslal po elektronski pošti dr. Edi Gobetz, direktor Slovenskega raziskovalnega centra v ZDA, ki je tudi delil usodo z drugimi sorojaki v Traniju. Za zaključek popoldneva je bil še srečolov in zakuska ter obvezna skupna slika za tranijski arhiv.

Samo 20 pravih Tranijcev je, seveda so še žene in potomstvo. Radi se imajo, veseli so, da se mnogi vidijo po enem letu, včasih pride še kdo, ki ga dosedaj ni bilo. Da bi le prihodnje leto spet lahko prišli skupaj!

Marjana Pirc

IZLET NAŠIH OTROK

Najlepši šolski dan v letu



Učiteljice in otroci okoli Angelce Klanšek

Ves teden smo dan za dnem gledali v nebo ter ugibali, kakšno vreme nam bo Bog pripravil za izlet. Hvala Njemu in našim prošnjam; namenil nam je prekrasno, sončno in toplo soboto. Z veseljem v srcu, nasmehom na obrazu in globokim navdušenjem smo se odpeljali z avtobusi v Glew, na zeleno pristavo lazaristov, ki so nam jo tudi letos prepustili v uporabo.

Zbralo se je 385 otrok raznih starosti iz vseh slovenskih sobotnih šol s številnim spremstvom - učitelji, telovadni profesorji, starši.

Tam je Janez Cerar najprej daroval sv. mašo v zahvalo za lepo vreme, predvsem pa v zahvalo za srečno, zadovoljno, uspešno in lepo preživeto šolsko leto. Med daritvijo

smo navdušeno peli in molili ter poslušali zanimive in življenjsko koristne misli, katere nam je gospod Janez podal ob začetku maše in med pridigo.

Takoj po opravljeni daritvi so telovadni profesorji organizirali za starejše učence zanimivo igro: „iskanje draguljev“. Po malici-kosilu, ki je prav vsem dobro teknila, so se pričela tradicionalna tekmovanja. Fantje so se merili v nogometu, dekleta pa v spretnosti pri igri „med dvema ognjema“. Mlajši otroci so se v spremstvu svojih učiteljev igrali, hodili na sprehode ter najbolj navdušeno opazovali in hranili domače živali - kokoši, prašičke..., ki so jih nekateri najbrž prvič videli.

Veseli, utrujeni in ožgani od sonca smo se vračali v krajevne DOME, kjer so otroke že nestrno čakali starši ter jih med pripovedovanjem dogodivščin peljali domov.

Marija Zupanc Urbančič



NOGOMETNI VIŠEK SLOVENIJE

Slovenska nogometna reprezentanca se je uvrstila na svetovno prvenstvo na Japonskem in v Južni Koreji leta 2002. V povratni tekmi dodatnih kvalifikacij za nastop na zaključnem turnirju je Slovenija v Bukarešti 14. novembra igrala neodločeno z Romunijo 1:1. Slovenijo je v vodstvo popeljal Mladen Rudonja (57. min.), za Romunijo pa je izenačil Cosmin Contra (66.). Prva tekma v Ljubljani se je končala z zmago Slovenije z 2:1.

Vedeti moramo, da nista dobili vstopa na prvenstvo dve veliki nogometni sili kot sta Jugoslavija, to je Srbija, ki je bila nekoč olimpijski prvak, ter Romunija, ki je bila na vseh zadnjih prvenstvih. Za nadaljevanje bo važno, v katero skupino bo določena Slovenija.

NA ŠTADIONU

Tri ure pred tekmo so romunski parlamentarci prekinili svoje zasedanje, kljub temu, da bi po predvidenem dnevnem redu morali razpravljati o proračunu za prihod-

nje leto. V nogometno mrzlico se je vključil celo romunski patriarh pravoslavne cerkve, ki je prek vseh lokalnih časopisov blagoslovil nacionalno izbrano vrsto.

Slovenci so znova materializirali bogate izkušnje iz najtežjih tekem, ko so dosegali neverjetne uspehe. Romuni so podlegli bremenu, da morajo zmagati. Slovenija je celo povedla, po izenačenju je bila v hudih težavah, a izjemna borbenost, kolektivizem in želja po uspehu je bila uspešnejša od romunskih virtuofov, ki so pred domačimi gledalci odigrali slabše kot v Ljubljani.

Kar 30.000 domačih navijačev, slovenskih je bilo skoraj 1.000, je na pravem nogometnem stadionu (brez atletske steze) ustvarilo peklensko vzdušje. Čeprav jih je pral dež, ki je v romunski prestolnici začel padati uro pred prvim žvižgom nemškega sodnika Helmuta Kruga.

Dodatno težo dogodku je dal še prihod predsednika Mednarodne nogometne zveze (FIFA) Josepha Blatterja, ki pa slovenske himne ni slišal, saj so jo preglasili temperamentni navijači.

Na majhni igralni površini so Slovenci v prvem delu z agresivno in disciplinirano igro brez večjih težav zaustavili romunske nalete, saj ofenziva gostiteljev še zdaleč ni bila tako silovita kot v Ljubljani.

V prvem polčasu so se Slovenci mirno branili, Slovenski vratar je zablestel v polnem sijaju v 44. minuti, ko je napad Miuja s skrajnimi napori preusmeril v kot.

Drugi del so Romuni začeli veliko bolj podjetno, zato so slovensko vrsto zbili pred gol, kjer je bilo vse bolj vroče. V 57. mi-

nuti pa se je zgodil še zadnji slovenski čudež - Rudonja je dosegel prvi reprezentančni gol! Novak se je kot blisk spustil po levi strani, gostitelji so ga podrli, a je sodnik Krug pustil prednost. Žoga je prišla do Rudonje, ki je z natančnim strelom po tleh v daljši kot poskrbel za nepopisno veselje v slovenskem taboru in med zelo glasnimi navijači na tribunah.

Romuni so nato vse stavili na napad z dvema menjavama, Katanec pa je obrambo okrepil s Sankovićem. Ko so Romuni uvideli, da iz bližine ne morejo premagati razpoloženega Simeunoviča, se je v 66. minuti Contra odločil za udarec s 25 metrov z desne strani in nepričakovano izenačil. Navijači so spet postali glasni in dobesedno nosili Romune v pravih juriših in gol je visel v zraku. V 82. minuti je Chivu zadel prečko, v 84. je Simeunovič zaplaval v prazno, a je Pancu zgrešil cilj. Romuni so skušali z visokimi žogami, a vsi poskusi so bili jalovi, saj so bili slovenski obrambni igralci vselej na mestu.

V 94. minuti je imel Pavlovič priložnost celo za zmago, v zadnjem romunskem napadu pa so gostitelji zahtevali enajstmetrovko, a je Krug le zamahnil z roko in odpiskal konec tekme.

MRZLICA V SLOVENIJI

V Sloveniji so tiste ure ulice bile skorajda popolna prazne, v trgovinah razen prodajalcev in prodajalk ni bilo nikogar. Slovenska mesta in vasi so dajala vtis mesta duhov. Razen seveda osrednjih prizorišč, kjer je množica ljudi razgreto spremljala zgodovinsko tekmo, ki je še bolj zgodovinska od tiste izpred dveh let v Kijevu, ko je Slovenija prišla v evropsko nogometno prvenstvo. Nogometno tekmo si je v povprečju ogledalo 459.000 ljudi oziroma okoli 25 % vseh Slovencev.

Ne spomnimo se, kdaj je nazadnje neki

dogodek tako globoko vpletel celotno slovensko javnost. Oči mladih in starih, moških in žensk, celo tistih, ki nikoli v življenju niso spremljali nogometa, so bile uprte v večje ali manjše televizijske ekrane. In potem se je zgodilo. Odločilni gol Rudonje. Množica je ponorela. Ni bilo niti treba gledati ali poslušati prenosa tekme, saj se je z ulic slišalo, da se je zgodilo nekaj prelomnega. Pač kakor smo navajeni v Argentini, a doslej tega v Sloveniji ni bilo.

Dejstvo je, da so slovenski nogometaši med svetovno javnostjo naredili veliko več za prepoznavnost Slovenije v svetu kot pa politiki.

SLAVJA PO LJUBLJANI...

Pred odhodom na Brnik so slovenski navijači velikanski uspeh proslavili v vseh večjih slovenskih mestih. Najbolj vroče je bilo seveda v Ljubljani, kjer so tekmo neposredno spremljali na Kongresnem trgu, pozneje pa so se podali proti Prešernovemu spomeniku in po Slovenski cesti. Policija jih pri tem ni ovirala, skrbela je le za to, da ne bi prišlo do hujših kršitev javnega reda in miru.

...IN NA BRNIKU

Dve leti po navdušenem rajanju ti-sočglave množice, ki je na brniškem letališču pričakala vrnitev slovenske nogometne reprezentance iz Ukrajine, kjer so si izbranci selektorja Srečka Katana priigrali vstopnice za nastop na evropsko prvenstvo 2000, se je v sredo ponoči zgodovina ponovila v še večjem obsegu. Več kot 15.000 nogometnih privržencev je glasno pozdravilo slovenske športne junake.

Iz letala je prvi stopil predsednik Nogometne zveze Slovenije Rudi Zavrli, za njim pa so med ploskanjem izstopili še ostali junaki sredinega nogometnega večera.



Med zadnjo tekmo. Na desni Slovenec.

Predlogi mučencev za vero

Slovenska škofovska konferenca (SSK) je 12. novembra s slovesno mašo v ljubljanski stolnici začela 12. redno zasedanje. Na njem so poleg vseh domačih škofov sodelovali apostolski nuncij Edmond Farhat, zagrebški nadškof in metropolit Josip Bozanič, tržaški škof Eugenio Ravignani, celovski škof Alois Schwarz ter debrecenski škof Nandor Bosak.

Škofje so se med drugim seznanili s poročilom z desetega zasedanja škofovske sinode v Rimu, ki se je je udeležil mariborski škof Franc Kramberger.

Slovesno somaševanje v ljubljanski stolnici je vodil predsednik SSK nadškof Franc Rode, pridigal pa tržaški škof Eugenio Ravignani.

Ker škofom, ki so z delom začeli v ponedeljek, ni uspelo govoriti o vsem, kar je bilo po programu sicer predvideno, se bodo še enkrat sestali konec meseca.

Govorili so tudi sklepem dokumentu slovenske sinode, na katerega so iz Vatika-

na dobili pet strani pripomb. Kot pravi Rode, so ene terminološke (denimo nimes-to izraza slovenska sinoda bodo poslej uporabljali izraz plenarni slovenski koncil ali vseslovenski koncil), med vsebinskimi pa meni, da je najpomembnejša ta, da je škof ordinarij strogo osebno odgovoren za vodenje škofije. Govorili so še o pobudo avstrijske škofovske konference za skupno romanje v Mariazell leta 2004.

Odložili so se o pripravi **seznama slovenskih mučencev za vero**, ki ga bodo Svetemu sedežu poslali v postopek za razglasitev za blažene in svetnike.

Kot je pojasnil nadškof Rode, naj bi vsaka od treh škofij pripravila seznam mučencev, za katere naj bi začeli postopek za beatifikacijo. Njihovo življenje in smrt bo v vsaki od škofij natančno pregledala posebna podkomisija, ki se bo pogovorila tudi z ljudmi, ki so posameznega „kandidata“ poznali. Usklajeni seznam bo nato romal v Rim.

Novi pravopis

Časnikar in pesnik Jurij Paljk je v Novem glasu (Gorica, Trst) v eni izmed njegovih glos posrečeno zapisal, da mora biti **Slovar slovenskega knjižnega jezika** vsakemu piščemu Slovincu Sveto pismo Stare zaveze, medtem ko je Nova zaveza **Slovenski pravopis**. In ta „Nova zaveza“ je po skoraj štirih desetletjih znova zgle-dala luč, ki bo kot moderni priročnik sodobne slovenščine v pomoč vsem uporabnikom slovenskega knjižnega jezika, naj v njem govorijo, pišejo, berejo ali poslušajo. Na več kot 1800 straneh bodo ob pravopisnih pravilih, ki so v zadnji samostojni izdaji izšla leta 1997, v obsežnem slovarskem delu našli več kot 130.000 besed oz. besednih zvez (iztočnic in podiztočnic).

Slovarski del, ki so ga njegovi sestavljavci pod vodstvom akademika Jožeta Toporišiča pripravljali dobrih deset let, je glede na stari pravopisni slovar iz leta 1926 skoraj dvakrat obsežnejši. Kot je uvodoma dejal predsednik SAZU akademik France Bernik, se z njim bistveno dopolnjuje besedni

zaklad, saj so v slovarski del uvrščene tudi besede, ki so bile še pred desetletji neznane. V slovarju so med drugim postavljene tudi smernice za rabo besed, ki jih prevzemamo iz drugih jezikov, t.j. za njihovo naravno prilagoditev slovenskim jezikovnim zakonom v zapisu, oblikoslovju in besedotvorju. Pravopis bo uporabnikom sicer v pomoč tudi pri reševanju glasovno-naglasnih problemov, pri vprašanih oblikoslovja in stilistike.

Predstavljena knjiga je že šesti slovenski pravopis. Prvi, ki ga je pripravil Fran Levec, je izšel leta 1899, drugi Breznikov leta 1920 in tretji Breznik-Ramovšev petnajst let zatem. Od tretjega naprej pa so bili slovenski pravopisi skupinsko delo in so povezani s SAZU oziroma njenim predhodnikom, Znanstvenim društvom v Ljubljani. Tudi tokratni je plod skupinskih prizadevanj, saj je skupno delo uredniških odborov za pravopisna pravila in za pravopisni slovar Pravopisne komisije pri SAZU ter sodelavcev Inštituta za slovenski jezik.

OJ, TI SPOMINI (1)

„Čistil sem škornje feldmaršalu Rommelu, glavnemu poveljniku nemške vojske v Afriki,“ pripoveduje zgovorno in z nemo zagrenjenostjo svoja doživetja v zadnji svetovni vojni osemdesetletni **Franc Lobnik**, stavbenik in delaven član slovenske skupnosti ter dober svetovalec ob gradnji nekaterih slovenskih društvenih domov. Zdaj živi kot upokojenec v Santos Lugares.

Iz njegove zakladnice spominov, kaj je vse doživel on in toliko tisočev njegovih sovrstnikov, ki so bili nasilno mobilizirani v nemško vojsko, bi bilo mogoče napisati celo knjigo. Kot bi bral knjigo, Lobnik pripoveduje:

„Rojen sem bil v Hočah pri Mariboru, tam sem dovršil osnovno šolo, meščansko pa v Mariboru. Postal sem trgovski pomočnik in bil tudi že v službi. Aprila 1941 je nemška vojska zasedla Štajersko in Gorenjsko ter je bilo septembra istega leta ozemlje priključeno Veliki Nemčiji. Kmalu nato se je začela mobilizacija fantov v nemško vojsko in sicer letniki od 1914 do 1926. Jaz sem bil vpoklican decembra 1942 in je bilo moje prvo mesto v Peggezu na Tirolskem. Nameščeni smo bili v prav tistih barakah, v katerih so bili nastanjeni po vojni slovenski begunci. Tam smo bili sami Slovenci, vsi z majhnimi telesnimi napakami, tako da nismo bili sposobni za fronto. To nas je

močno tolažilo. Po treh mesecih vežbanja so nas preselili v Trauenstein na Bavarskem. Neki Mariborčan in jaz sva bila tolažila, ker sva znala nekoliko nemško. Prijavili so naju za podoficirsko šolo, a jaz sem to zavrnil, rekoč da sem Slovenec. Za to sem bil kaznovan s tremi dnevi zavora. Ko sem odsedel, svojega kolega nisem več videl. Nato smo z majhno skupino Slovencev prišli v mesto Aichstad, kjer je bilo ujetniško taborišče za angleške oficirje, ki so bili zajeti v Franciji leta 1940. Taborišče smo mi stražili. Nad seboj smo imeli nemškega podoficirja, ki Slovencev ni maral videti. Neko noč sem bil na straži in proti jutru me ta podoficir nenadoma zagrabi od zadaj in zakriči, da sem na straži zaspal. Ne vem, ali res nisem stoji zadremal, ker ga nisem slišal. Prišel sem pred vojaško sodišče in sodnik je odločil, da bom poslan v kazensko četo na fronto v Rusiji. Sodniku sem povedal, da imam tam na fronti že dva brata, in ga prosil, naj me oprosti. Ker sem na vprašanje, na katerem delu fronte sta, dobro odgovoril, mi je določil samo štirinajst dni strogega zavora in me poslal nazaj v Trauenstein, kjer je bila moja enota. Prestati sem moral zapor-no kazen s strogim postom ob kruhu in vodi ter na golih deskah. Dobro, da je bilo takrat poletje. Ko sem bil izpuščen, je videl

V bližini Radovljice še dve grobišči

Na Lancovem, pod Pustim gradom v bližini Radovljice, naj bi bili dve grobišči, v katerih so pokopani maja 1945 pobiti ljudje. Koliko in kdo naj bi bili, ni znano.

Točnejši podatki naj bi bili znani po preiskavi, v kateri sodelujeta okrajno državno tožilstvo, Jože Dežman, muzejski svetovalec iz Gorenjskega muzeja v Kranju, pa je o tem dejal: „Kolikor toliko trezne podatke bi dal samo odkop. Drugače bomo samo kuhali strasti do onemoglosti.“ Okrajna javna tožilka z okrajnega javnega tožilstva v Kranju je povedala, da se je pozivu generalne državne tožilke javnosti, da naj se, kdor kaj ve o poveljnih pobojih, oglasi tožilstvom, odzval neki občan, ki ji je sporočil, da je množično grobišče na Lancovem pri Radovljici. V sodelovanju s policijo je tožilstvo začelo preiskavo.

O ljudeh, ki so morali umreti pod Pustim gradom, se je med domačini zmeraj precej govorilo, za to, da ne bi ostali pozabljeni, pa si je zelo prizadeval dr. Janez Resman, član nekdanje občinske skupščine. Povedal je, da je bil v času občinske skupščine ustanovljen odbor ali komisija za zunajsodne medvojne in povojne poboje. V prvem občinskem svetu je bila potrjena, vendar se niso nikoli sestali. Člani komisije so pospravili smetišče, ki je bilo na spodnjem grobu, predsednik komisije Jože Dežman pa je zbiral podatke pri več ljudeh, ki so tiste čase sami doživeli. Novembra bo minilo deset let od prve kome-moracije. Za vse svete na tem mestu vsako leto molijo za rajne, preberejo nekaj recitacij in nagovor.

Jože Dežman je še povedal, da na podlagi nasprotujočih si izjav domačinov ni mogoče reči, koliko ljudi je pokopanih na radovljiškem grobišču. Za to, da bi jih bilo tisoč ali 1400, kot je slišati, ni prostora. Zaradi ugreznjene zemlje je arheolog ocenil, naj bi jih bilo v zgornjem grobu, (teren se še premika) od 100 do 150. Tudi na spodnjem delu jih ne more biti toliko.

Po izjavah sodeč bi bili lahko v grobišču pokopani banatski Nemci, po novem pa tudi del vojaškega transporta, ki se je premikal po Evropi. Nekatere priče govori-

jo tudi o ženskah in otrocih, druge ne. V glavnem naj bi šlo za vojake, ki so jih slekli na ovinku in obleko zažgali. Govori se o bombnih eksplozijah, pa tudi o pobijanju s hladnim orodjem in orožjem. To pa bi lahko govorilo o tem, da ni šlo za množico. Po Dežmanovem mnenju bi bilo neumno opraviti preiskavo samo za to, da bi ugotovili krivce, mrtve pa pustili, kjer so.

Udbi naj bi za lokacijo pod Pustim gradom povedali domačini, ki so morali biti vključeni tudi v pospravljanje. Med pričami je tudi 92-letna Ljudmila Zupan iz Radovljice, ki je takrat živela nasproti železniške postaje. Po njenih besedah so se poboji zgodili 15., 16. in 17. maja. Kot pravi, se je v Jugoslavijo vrnil transport z ubežniki. Bilo naj bi jih 2000. Prvo noč ob desetih so ujetniki, ki so imeli na hrbtu zvezane roke, prišli v šesterostopu na postajo. Videti je bilo, da jih bodo odpeljali z vlakom, vendar so ob dolgotrajnem piskanju lokomotive šli naprej pod Pusti grad. Tam so jih slekli in pobijali z bombami. Opolnoči se je s postaje odpravil drugi sprevoz, ob dveh tretji.

Naslednji večer so malo pred deseto peljali otroke, opolnoči in ob dveh zjutraj pa spet novi koloni. Ko je šel njen mož čez tri tedne pod Pusti grad, so bile noge in roke pobitih še nezadane s prstjo. Okoli 300 ljudi, tudi ženske, pa naj bi odpeljali v Škofjo Loko.

KAJ SE JE ZGODILO V KURSKU?

Preiskovalci ruskega vojaškega tožilstva so iz trupa jedrske podmornice Kursk, v kateri je umrlo vseh 118 članov posadke, potegnili približno že polovico trupel. Poleg tega so iz razbitin Kurska, ki se nahaja v doku Rosljakovo v bližini Murmanska, strokovnjaki izvlekli 16 manevrskih raket Granit od 22, kolikor jih je bilo na jedrski podmornici. Strokovnjaki ruskega državnega tožilstva pa so v ruševinah potopljene jedrske podmornice odkrili eno od priprav za beleženje tehničnih navigacijskih podatkov. To odkritje bo verjetno odločno pripomoglo k ugotovitvi vzroka nesreče.

moj četni oficir, kako sem bil prepaden in izčrpan. Dal mi je štirinajst dni dopusta doma, da bi se okrepčal.

Dobil sem papirje in se z vlakom preko Dunaja srečno pripeljal domov v Hoče. Bil sem eden od redkih, ki so prišli domov na dopust. Mnogo jih je bilo že dolgo v Rusiji, nekateri so padli ali prišli v rusko ujetništvo. Ko sem se vrnil k svoji enoti, so moji prijatelji spremljali italijanske ujetnike, ko so jih vozili v severno Nemčijo. Neki fant, doma iz okolice Celja, je bil strežnik pri komandantu bataljona in je imel dostop v majorjevo pisarno. Ker je mislil, da je na varnem, je poslušal radijska poročila iz Londona, kar pa je bilo strogo prepovedano. Pri tem ga je presenetil dežurni oficir in ga ovadil komandantu. Prišel je pred vojaško sodišče in ga nismo več videli.

Začelo se je ponovno vežbanje, po katerem so odločili, da smo sposobni za fronto kljub telesnim napakam. Nekateri so še dobili kratek dopust, ki so ga preživeli v okoliških hribih. Na Štajersko in Gorenjsko že niso več puščali, ker so to imeli že za banditsko območje. Eden od vojakov je z dopusta pobegnil, a še preden je prišel na Gorenjsko, so ga prijeli. Bil je obsojen na smrt in ga nismo več videli. Pred odhodom na vzhod smo imeli vaje in marše po 50 km na dan. Pri pregledu mi je zdravnik ugotovil, da imam nogo, ki je bila že sicer trajno oslABLJENA, zdaj še močno oteklo, ter je

odredil, da tak ne morem na transport, ki je že odhajal. Ostal sem sam med Nemci in kmalu izvedel, da bom poslan v Francijo, kamor sem vedno želel. To je bila tudi želja slehernega vojaka, kajti vsak se je bal Rusije.

Čez nekaj dni sem dobil vozovnico in nato potoval sam preko Pariza v mesto Albeville že blizu Rokavskega preliva. Prišel sem v poveljstvo za zveze z divizijami. Dobil sem sobo pri francoski družini zunaj štaba. Tem sem povedal, da sem Jugoslovčan, ker Slovenije takrat nihče ni poznal, ter da sem po sili nemški vojak. Moje življenje je bilo tam prav zanimivo. V pisarno so hodili po pošto vojaki in oficirji vseh vrst iz raznih enot. Mesto je hranilo dokaze o hudih bojih v prvi svetovni vojni z luknjami od topovskih strelcev po hišah.

Prve dni meseca marca 1943 je prišel v Albeville general feldmaršal Rommel, glavni poveljnik nemške vojske v Afriki, ki je bila od anglo-ameriških sil premagana in je pribežala v Francijo. Prav v našem mestu se je naselil štab. Vojska je zasedla javne stavbe in večje vile. Eni od njih sem bil odrejen za stražo. Bilo je zvečer in dežurni oficir me je poslal po Rommelove škornje, da jih očistim in oddam v prvem nadstropju pred njegovo sobo. Nisem bil preveč vesel, da me uporabljajo za taka dela, saj je imel general svojega strežnika. Očistil sem škornje in jih postavil pred vrata.

Nadaljevanje prihodnjič



Novice iz Slovenije

KAKO BO Z EVROM?

Ker bo z začetkom prihodnjega leta v državah članicah Evropske monetarne zveze (EMZ) dosedanje domače valute zamenjal evro, bodo članice Združenja bank Slovenije konec leta v skladu z uredbo Sveta EZ o predpisanih menjalnih razmerjih spreminile v evro katerokoli nacionalno valuto držav evro območja, ki bo knjižena na devizni hranilni knjižici ali deviznem računu. V t. i. obdobju dvojnega obtoka, t. j. od 1. januarja do 28. februarja naslednje leto, bodo v veljavi tako novi evro bankovci in kovanci kot že obstoječi, pri zamenjavi bankovcev (današnjih državnih valut) z evro gotovino pa bodo banke zaračunavale od ena do dvestotna nadomestila.

OBNOVLJEN VAŠKI STUDENEC

V vasi Šafarsko v občini Razkrižje so odprli obnovljen vaški studenec, ki je letos že četrti obnovljen vodnjak v okviru projekta oživljanja slovenskih krajevnih vodnjakov, ki ga ob sodelovanju ministrstva za okolje in prostor ter občin vzpodbuja poslovni sistem Helios. Obnova Šafarovega zdenca, kot ga imenujejo domačini, je zajemala očiščenje vodnega zajetja, ponovno zazidavo podstavka in oblikovanje nove hrastove konstrukcije, vretena s kolesom in nadstreškom.

ŠKODA TUDI ZARADI ZVERI

Slovenski kmetje v zadnjih letih beležijo vedno večjo škodo zaradi divjadi, še posebej divjih prašičev, jelenov in srnjadi, ki povzročajo škodo tako na poljih kot v gozdovih. O večanju škode, ki jo povzroča povečana populacija divjadi, priča tudi podatek, da je bilo leta 1999 izplačanih 55 milijonov tolarjev škod zaradi divjadi, lani pa že 85 milijonov tolarjev. Na območjih, kjer se nahajajo zveri (medved, volk, ris, lisica), poleg omenjenih težav prihaja tudi do ogroženosti ljudi, živali in premoženja.

MANJ ŠOLSKIH PRIPRAVNIKOV

V šolskem letu 2000/2001 je pripravo na osnovno šolo obiskovalo okrog 17.000

otrok, kar pomeni skoraj 22 odstotkov manj kot v prejšnjem šolskem letu. Vzroka za tak upad sta upadanje števila rojstev ter uvajanje devetletne osnovne šole. Med vsemi otroki, ki obiskujejo pripravo na šolo, jih je kar 14.000 vključenih v vrtec. Otrok, ki obiskuje pripravo na osnovno šolo, je vsako leto manj. Z zmanjševanjem števila otrok se zmanjšuje tudi njihovo število na zaposlenega v izobraževalnih ustanovah. Po najnovejših podatkih en zaposlen skrbi za devet otrok. Sicer pa pri izvajanju priprave otrok na osnovno šolo sodeluje okrog 1800 zaposlenih, od tega predstavlja jo vzgojitelji skoraj 65 odstotkov.

NOVI USPEHI IZUMITELJEV

Slovenski inovatorji so na razstavi inovacij in inovacij IENA, ki vsako leto poteka v Nuernbergu v Nemčiji skupno osvojili kar 16 odličij. Osvojili so dve zlati odličji, osem srebrnih, pet bronastih in eno posebno odličje. Letošnja ekipa je svoje novosti zaokrožila s kakovostno multimedijско predstavitevjo, poleg tega pa so izvedli tudi promocijo Slovenije.

RAFAELOVA DRUŽBA

Na prošnjo župnika Janeza Riharja objavljamo točne naslove in telefone Rafaelove družbe, ki v sklopu slovenske Cerkve skrbi za emigrante.

RAFAELOVA DRUŽBA

Poljanska 2, 1000 LJUBLJANA
tel. 00 386 1438 3050
faks: 00 386 1438 3055
e-mail: rafaelova.druzba@siol.net
spletna str.: <http://www.rkc.si/rafaelova-d/>

NAŠA LUČ

tel. 00 386 1438 3050
faks: 00 386 1438 3055
e-mail: ljubo.bek@siol.net

ŽUPNIJA FUŽINE

tel. 00 386 1546 5420
faks: 00 386 1546 5421
e-mail: janez.rihar@siol.net
in janez.rihar@rkc.si
spletna stran: <http://zupnije.rkc.si/lj-fuzine/>

V nedeljo, 2. decembra 2001 bo

SREČANJE V ROŽMANOVEM DOMU

Ob 11.30: sv. maša za ustanovnega člana Jožeta Reparja, sodelavca Jožeta Skeleta-Iztoka in stanovalca Franca Žnidaršiča.
Ob 13.: skupno kosilo

Vsi rojaki prisrčno vabljeni!

PODPRIMO ROŽMANOV DOM!

VELIKE IDEJE SO OKROGLE...



Važno je, da jih ne spregledamo, da ne zgrešimo cilja. Zadevek v polno je Karta Sloga. Okrogla ideja za okrogle vsote!

Ce imate Karto Sloga, vam je uspeh zagotovljen. Hitra posojila, nagrade in podpore, letovišče Sloga in še udeležba pri nagradnem žrebanju za tri nagrade:

**SLOGA DA VEČ!
V SLOGI JE MOČ!**

Pisali smo pred 50 leti...

DESET LET SVOBODNE SLOVENIJE

Svobodna Slovenija stopa pred vas, dragi čitatelji, v znaku jubileja. List slavi te dni svojo desetletnico. V jeseni leta 1941 so začele izhajati prve številke našega lista. Bil je čas nemške in italijanske okupacije, napovedovala se je našemu narodu strahota komunistične revolucije. Z našim listom smo hoteli posredovati v tistih časih groze vsem svojim prijateljem dokaze o pravem odporu. V listu smo vezali našo borbo doma na napore naših predstavnikov v tujini.

Služba svobodni besedi in njenemu poslanstvu pa je šla z nami v emigracijo. Ko smo začeli z obnovno listo v Buenos Airesu, smo vedeli, kako veliko bo moralo biti poslanstvo lista med nami. Naša desetletnica je spričevalo: okoli našega lista in založbe se je zbrala lepa vrsta idealistov, ki poleg svojih velikih skrbi in boja za obstanek vedo žrtvovati dovolj svojih sil, da more list redno izhajati.

Preteklo nedeljo so uredniki povabili na Martinca predstavnike vseh v Buenos Airesu delujočih društev in svoje sodelavce. Na lepo okrašenem vrtu na Martincu se je zbralo kakih 100 gostov s svojimi ženami, kar je družbi dalo lepo domače obeležje. Po raznih pozdravih so se zbrani spominjali kakega trenutka iz preteklosti, se spominjali oseb, ki so že odšli v večnost, in

v duhu gledali na domovino, kakšna naj bi bila v prihodnosti.

MED SLOVENCIMA NA TIGROVEM OTOKU

Na jugu Argentine, na najlepšem kraju naše nove domovine, ob jezeru Nahuel Huapi, kjer je največje mesto - Bariloche. Zdaj pa že vsakdo ve, kje je to, saj te gore tako lepo popisuje dr. Arko v svojih črticah pa ture naših fantov, toda tega še ni povedal, da Nahuel Huapi v indijanski pomeni Tigrov otok.

Bariloche so izhodišče tur in sprehodov na vse strani: kolektiv veže kopno zemljo ob obali vseh jezer, ladja Modesta Victoria pa po jezeru in mimo otoka Isla Victoria prav do čilske meje - Puerto Blest.

Pa kaj bi popisal, ko vsi poznate Bohinj in Bled in Kranjsko goro, postavite se tja in boste v Bariločah, le to vas bo motilo; ne bo belih apnenčevih gora, temveč bo vse vijoličasto, temno...

Še sem pijan te lepote. Žal bi mi bilo, če bi moral preživeti počitnice tukaj v tem razžarjenem in kot pregretem pivu neuzitnem „dobrem zraku“. Poln sem tega ozračja, jezer in gorskih masivov in vseh prijateljev, ki so mi delali družbo.

Tine Debeljak

Svobodna Slovenija, št. 47.;
29. novembra 1951



Slovenija moja dežela

Reforme Marije Terezije

Poleg reform nove cesarice Marije Terezije, ki smo jih omenili v prejšnji številki, pa je avstrijska vladarica pričela še druge.

V avstrijsko - čeških deželah je uvedla denarno reformo in kovala nove srebrne tolarje. Pripravila je tudi enotno kazensko pravo in deloma civilno.

Najbolj važna predvsem za naše kraje pa je bila šolska reforma. Ker je bil jezuitske red ukinjen, je prevzela država vse srednje šole in jih dala v upravo svojim uradnikom. Leta 1744 je izdala splošni zakon o osnovnih šolah, ki so bile tako izvzete iz oblasti Cerkve. Po vseh državah je zapovedala nemški učni jezik. Ker pa tega v slovenskih krajih otroci niso znali, je nekaj let tolerirala slovenščino pri začetnem pouku.

Uvedla je reforme tudi v Cerkev. Prepovedala je izvajanje papeških odločb, če jih ni prej odobrila oblast, cenzura je prešla v laične kroge, odpravljenih je bilo s papeškim dovoljenjem nekaj praznikov.

Največje spremembe je bilo opaziti v Trstu, ki je pred Marijo Terezijo štel kakih 4000 prebivalcev, leta 1800 pa že 28.000. Iz oddaljenih krajev so prihajali v mesto, ki je postalo glavno pristanišče Avstrije, bogati trgovci raznih narodnosti. Ti so sicer govorili nemško, a končno je kot skupni jezik prevladala italijanščina.

A promet dobrin iz Trsta v središče so ovirale notranje carinske meje, ki jih je cesarica odpravila. Uvedla je enako carino za vso državo, tako Avstrijo kot Ogrsko. Sprememba pri carini je bil za naše pokrajine izredno važna, zlasti zaradi prometa Trst - Dunaj, ki je dal precej zaslužka Slovincem.

Poglejmo še plače. V Idriji so se malo boljše, v Pliberku na Koroškem pa so napr. ostareli rudarji, vdove in sirote dobivale le majhno podporo in brezplačno oskrbo rudniškega zdravnika, poglavito pa je bilo, da so dobili „beraške izkaznice“, s katerimi so lahko nemoteno hodili beračit po vseh avstrijskih deželah.

Osebnosti

Družinski sreči: V petek, 26. oktobra se je rodila Cecilija Alejandra Urbanija, hčerka Pavla in Vanike roj Jazbec. - V petek 16. novembra je družini Andreja Peršuha in Irene Rezelj sodnik pravomočno potrdil dokončno posvojitev triletnega sinčka z imenom Boris Peršuh.

Srečnim staršem iz srca čestitamo!

Poroki: V soboto, 20. oktobra sta se v starodavni kapeli Nuestra Señora del Rosario de Candonga, Córdoba, poročila Adriana Možina in Gustavo Cariddi. Za priče so bili njuni starši, Anton Možina in Ana Planinšek Možina ter Vicente Cariddi in Graciela de Cariddi. - V Mendozi pa sta se poročila Marta Bajuk in Adrián Tripoli.

Novoporočencem čestitamo in želimo obilo sreče!

Obvestila

Petek, 23. novembra:

V Slomškovem domu ob 20. uri srečanje članov in prijateljev Slovenske latinskoameriške trgovske zbornice.

SOBOTA, 24. novembra:

Na Slovenski pristavi ponovitev otroške igre Zgodba o izgubljeni sinički, v režiji Miha Gaserja ob 19. uri.

NEDELJA, 25. novembra:

Praznik Kristusa Kralja. V slovenski cerkvi ob 16. sv. maša in nagovor.

SOBOTA, 1. decembra:

V Slovenski hiši ob 9.30 uri zaključek Jegličeve šole.

NEDELJA, 2. decembra:

V župniji Marije Kraljice, v Slovenski vasi, slavnosten sprejem novega slovenskega škofa v Argentini patra Andreja Stanovnika in nato maša ob 9. uri.

V Slomškovem domu ob 19. otroška igra Grdi raček v izvedbi Slomškove šole.

SOBOTA, 8. decembra:

V Slovenski cerkvi Marije Pomagaj, ob 11. uri prvo sveto obhajilo.

NEDELJA, 9. decembra:

V Slovenski hiši ob 9.30. maša, nato občni zbor mladinskih organizacij.

SOBOTA, 15. decembra:

Na Slovenski pristavi festival folklornih plesov.

NEDELJA, 16. decembra:

46. Slovenski dan s celodnevno prireditvijo v Hladnikovem domu v Slovenski vasi.

Mali oglasi

PSIHOLOGI

Veronika Fajfar, psihološka svetovalka (counselor). Svetovanje in pomoč v trenutkih odločitev, tesnobi, krizah, zmed, nevolji in konfliktih. Ordinacija v španščini in slovenščini. - Tel. 4865-9342; 15-4493-0369, e-mail: veronikaf@clstio.net

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814.

E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Tel. 4441-1264 / 1265

ILIRIA TUR Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

ARHITEKTI

Arh. Jure Vombergar - Projekti in vodstvo gradbenih del. Občinski načrti za gradnje brez dovoljenja. Gaona 2776 - (1706) Haedo - Tel.: 4443-7385

Arq. Carlos E. Kostka. Mantenimiento de edificios. Presupuestos sin cargo. Capital y Provincia. Sarandí 148, Capital. Tel/Fax: 4952-8427.

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sfanet.com.ar

dr. Franc Knave, dr. Bernard Knave, dr. Veronika Knave - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Avenida Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF

Marko Vombergar - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel/Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438.

Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Uradije vsako sredo od 17. do 19. ure in ob nedeljah od 11. do 13. ure (ga. Andrejka Papež Cordova).

Prešernova šola vabi

vse ljubitelje spevoiger na ponovitev

„Pravljica o izgubljeni sinički“, ki bo v soboto, 24. novembra, ob 19. uri na Pristavi.

Vas pričakujemo!

SLOVENSKO-LATINSKOAMERIŠKA TRGOVSKA ZBORNICA

vabi vse člane in prijatelje na

PODJETNIŠKO SREČANJE 2001

ki bo v petek, 23. novembra ob 20. uri v Slomškovem domu, ulica Castelli 28, Ramos Mejía

Predavala bosta:

mag. Bojan Grobovšek, veleposlanik RS v Argentini o temi:

Pot Slovenije v „Evropo“;

dr. Ricardo O. Busacca, diputado de la ciudad autónoma de Buenos Aires: **El momento político actual y sus perspectivas.**

Po predavanju prigrizek.

Prijave do srede, 21. novembra na tel: 4656-6565 (gdč. Veronika).

Ker je „riesgo društvo“ dosegel rekord, je naš blagajnik uvedel „deficit 0“ in izdal

podporni bon „rifa“ Zedinjene Slovenije

Kupite ga takoj! Samo za deset pesov lahko postanete srečni lastnik katerega izmed sledečih dobitev:

1. Računalnik s tiskalnikom
2. Deset dni bivanja v Počitniškem domu dr. Hanželiča v kordobskih planinah
3. Barvni TV sprejemnik
4. Mikrovalovna pečica „Philco“
5. Čistilec za zrak „Spar“

Bone lahko kupite v društveni pisarni, pri poverjenikih Svobodne Slovenije v Slogi in pri odbornikih vseh slovenskih domov.

Pohitite z nakupom! Igra na božično žrebanje Loteria Nacional.

PODPRITE NAŠE DRUŠTVO IN NAŠ LIST!

*V Slomškovem domu raca že vali.
Pet jajc ima v gnezdu, a eno od jajc je drugačno
od ostalih. Kaj je v njem?
Račke se bodo izvalile
v nedeljo, 2. decembra, točno ob 19. uri.*

GRDI RAČEK

NA IGRO VABIJO OTROCI SLOMŠKOVE ŠOLE



WIBA

bajó sus tarifas

...o nada que hablar

Mednarodni pogovori po izredno nizki ceni

Slovenija \$ 0,29 USA \$ 0,18

Srta Cecilia. Tel: 4632-1407 cgibellini@mail.com

Sklep Balantičeve šole

- 24. novembra: zahvalna sv. maša ob 8,15 uri v Našem domu
- 2. decembra: pri nedeljski sv. maši spomin na 80. rojstni dan Franceta Balantiča
- 2. decembra: ob 16. uri program zaključne šolske prireditve z video predstavo praznovanja 50 let Balantičeve šole.

Nato prihod sv. Miklavža.

Vse prijatelje Balantičeve šole vabi učiteljstvo in šolski odbor

LETOVIŠČE SLOGA

Del Cielito 279 — Villa Udaondo — Castelar

ZAČETEK KOPALNE SEZONE 2001 / 2002 :

Sobota, 1. decembra 2001. Ob 13. uri blagoslov vode

- Prost vstop:**
- 1) Člani s KARTO SLOGA in vsaj \$ 200.- naložbe
 - 2) Otroci članov do 12. leta starosti v spremstvu staršev ali varuhov
 - 3) Upokojeni in nad 65 let stari člani

Vstopnina za ostale člane: \$ 12.- ob nedeljah in praznikih
\$ 6.- ob delavnikih

Nečlani, samo v spremstvu članov: \$ 24.- ob nedeljah
In: \$ 12.- ob delavnikih

- Letovišče bo odprto vse dni od 9. do 20. ure razen ob sredah, ko bo zaprto zavoljo čiščenja.
- Obvezen je zdravniški pregled. Zdravnik bo ordiniral ob nedeljah na letovišču.

Upoštevajte pravilnik letovišča in navodila upravnega odbora MUTUALA SLOGA oz. njegovih zastopnikov.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Presidente: **Antonio Mizerit**
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
C1407GSR BUENOS AIRES
ARGENTINA
Telefax: (54-11) 4636-0841/2421
4674-5125
e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Za Društvo Zedinjena Slovenija:
Tone Mizerit
V tej številki so sodelovali še:
Gregor Batagelj, Franci Markež,
Marjana Pirc, Ivan Žnidar, Franc
Lobnik, Marija Zupanc Urbančič,
Radio Ognjišče, STA

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 60; pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 80 USA dol. za vse države.

Čeke:
v Argentini na ime „**Eslovenia Libre**“
v inozemstvu na ime „**Antonio Mizerit**“

Oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires
Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Za smeh

Mož bere časopis. Pred nogami mu leži pes, ki od časa do časa zabevska.

Na zofi sedi žena in plete. Naenkrat se oglasi: „Ne reci vendar vedno, ko zalaja pes: ‘Ja, Francka!’“